

Výroková a predikátová logika - cvičení 3

1. Bud' $maj_n : {}^3({}^n2) \rightarrow {}^n2$ funkce majoranty po složkách. Množina $K \subseteq {}^n2$ se nazývá mediánová, jestliže je uzavřena na maj_n . Ukažte, že K je mediánová právě tehdy když existuje výrok φ v 2-CNF (v n proměnných) takový, že $M(\varphi) = K$.
2. Mějme množinu prvovýroků $\mathbb{P} = \{p, q, r, s, t\}$ a teorii (nad $\mathbb{P}\right) T = \{r; p \rightarrow q\}$.
  - (a) Uveďte příklady výroků takových, že jsou v T pravdivé/ lživé/ nezávislé/ splnitelné/ ekvivalentní.
  - (b) Kolik má T modelů?
  - (c) Kolik existuje navzájem neekvivalentních formulí pravdivých v T ?
  - (d) Lze teorii T axiomatizovat jedním axiomem v DNF?
3. Bud' T teorie $\{p_i \rightarrow (p_{i+1} \vee q_{i+1}), q_i \rightarrow (p_{i+1} \vee q_{i+1}); i \in \mathbb{N}\}$ nad $var(T)$.
  - (a) Pro která $i, j \in \mathbb{N}$ je výrok tvaru $p_i \rightarrow p_j$ pravdivý v T ?
  - (b) Pro která $i, j \in \mathbb{N}$ je výrok tvaru $p_i \rightarrow (p_j \vee q_j)$ pravdivý v T ?
4. Rozhodněte, zda pro každou teorii T a výroky φ, ψ platí následující vztahy (případně je upravte tak, aby platily).
  - (a) $T \models \varphi$ nebo $T \models \neg\varphi$.
  - (b) $T \models \varphi \wedge \psi$ právě tehdy když $T \models \varphi$ a $T \models \psi$.
  - (c) $T \models \varphi \vee \psi$ právě tehdy když $T \models \varphi$ nebo $T \models \psi$.
  - (d) Jestliže $T \models \varphi$ a $\varphi \rightarrow \psi$ je tautologie, pak $T \models \psi$.
  - (e) Existuje výrok χ takový, že $T \not\models \chi$.
5. Dokažte nebo vyvrátěte následující tvrzení, případně uveďte správné vztahy. Pro libovolné teorie T a S nad $\mathbb{P}$ platí:
  - (a) $S \subseteq T \Rightarrow \theta^{\mathbb{P}}(T) \subseteq \theta^{\mathbb{P}}(S)$,
  - (b) $\theta^{\mathbb{P}}(T \cup S) = \theta^{\mathbb{P}}(T) \cup \theta^{\mathbb{P}}(S)$,
  - (c) $\theta^{\mathbb{P}}(T \cap S) = \theta^{\mathbb{P}}(T) \cap \theta^{\mathbb{P}}(S)$.
6. Pomocí tablo metody dokažte následující výroky.
  - (a) $p \rightarrow (q \rightarrow p)$,
  - (b) $p \leftrightarrow \neg\neg p$,
  - (c) $\neg(p \vee q) \leftrightarrow (\neg p \wedge \neg q)$,
  - (d) $(p \rightarrow q) \leftrightarrow (\neg q \rightarrow \neg p)$,
  - (e) $(p \rightarrow (q \rightarrow r)) \rightarrow ((p \rightarrow q) \rightarrow (p \rightarrow r))$.
7. Pomocí tablo metody nalezněte všechny modely následujících teorií.
  - (a) $\{(\neg p \vee q) \rightarrow (\neg q \wedge r)\}$,
  - (b) $\{\neg q \rightarrow (\neg p \vee q); \neg p \rightarrow q; r \rightarrow q\}$,
  - (c) $\{q \rightarrow p; r \rightarrow q; (r \rightarrow p) \rightarrow s\}$.

8. Pomocí tablo metody dokažte či nalezněte protipříklad.

- (a) $\{\neg q; p \vee q\} \vDash p$,
- (b) $\{q \rightarrow p; r \rightarrow q; (r \rightarrow p) \rightarrow s\} \vDash s$,
- (c) $\{p \rightarrow r; p \vee q; \neg s \rightarrow \neg q\} \vDash (r \rightarrow s)$.